

OSTER PROTEST NOVOMEŠČANOV

proti sklepom londonske konference za zaprtimi vrati, proti dajaniu potuhe klerofašizma v Italiji in proti agentom vatikanške reakcije

V četrtek 15. maja, na večer Dneva zmage jugoslovanskih narodov, se je zbrala množica skoraj 6000 meščanov in prebivalstva iz bližnje okolice rojakov novomeške garnizije JLA k proslavi zgodovinskega dneva, ko so pod silo orožja nase Ljudske armade zadnje sile nemških okupatorjev, četnikov, ustaše in bedni ostanki ostanli domačih izdajalcev na teh slovenski Koroške morali kloniti.

Na zborovanju je prvi govoril tov. major Mirk Fajdaj o pomenu Dneva zmage za naše narode in o vlogi herojske Jugoslovanske ljudske armade. Z vzklikom JLA in večenim bratstvu jugoslovanskih narodov je tiščeglava množica pozdravljala govorilce besede. Za njim je govoril o sramotnem zaključku londonskega meščarjenja za Trst nosilec spomenice iz leta 1941 tovarš Jože Zamljen - Drečje. Govornik je ostro odsodil izdajstvo pravic demokratičnega prebivalstva Trsta, ki so odsek prepuščeni na milost in nemilost italijskemu poživinjenemu fašizmu, ki spet kaže, kaj zna in kaj hoče. Skof Santini in Trstu, verno orodje črne vatiske reakcije, nadaljuje s svojim izdajalskim delom. Govornik je nato pokazal na tisti del protijudiske duhovščine, ki veste sledi tujim navodilom in predstavlja tako v naši sredi agente tuje sile, ki delajo proti koristim lastnega ljudstva. Resnica je, da uradni predstavniki Vatikana v Sloveniji, zastopnik pobeglega vojnega zločinka škofa Rožmana, gospod Anton Vovk v Ljubljani, doslej še niti z besedico ni odsodil zločinov duhovnikov med NOB in v letih po končani ljudski revoluciji. Se več: duhovnike-zločince, kot so Savelli, Jare, Širaj Smolič in druge, je nastavil že župnika in župnišča, ki spet kaže, kaj zna in kaj hoče. Sprejem je zavil pred župniščem, kjer je deputacija zborovalcev ozvorila župnika na ljudsko zahtevo, da namestnik pobeglega vojnega zločinka Anton Vovk, ki še vedno ščiti zločince iz vrst duhovnikov, nima kaj iskati v partizanskih krajih. Nato se je sprejem mirno razsel.

Vladi FLR Jugoslavije Beograd

Petnajstega maja 1945. leta je naša mlada Jugoslovanska armada zaključila na severnih bojiščih naše domovine svojo oboroženo zmago. Po sedmih letih tega zgodovinskega dogodka, ki je zaključil veličastno obdobje naše vsej ljudske revolucije, v katerem smo združni pod zastavo Komunistične partije in Osvobodilne fronte neomajno korakali in sledili toparisi Titu. Vam posilja delovno ljudstvo Novega mesta, središča partizanske Dolenjske, z nočnjega zborovanja svoje borbeno pozdrave!

Po sedmih letih naše vojaške in politične zmage nad fašizmom lahko trdim, da je bila samo pri nas v Jugoslaviji dosegena resnična zmaga nad fašizmom. Čeprav so tudi nekdani naši zavezniki proglašili svojo zmago nad fašizmom, smo se prav v teh dnehlahko znova prepričali, da naši zapadni zavezniki fašizmu niso do kraja uničili! Fašizem na svetu še živi! Celo več! Ob podprtosti naših nekdanjih zaveznikov vedno silnje dviga svoj glas in vedno bolj na široko odpira svoje nenasitno žrelo. V Nemčiji, Austriji, posebno pa v Italiji je fašistična galozan spet prilezla na dan, spet se ji hoče tuje zemlje, tujega bogastva, želi si nove vojne.

Svet je v nevarnosti pred fašizmom. Obžalujemo in hkrati obsojamo politično kratkovidnost diplomata v Londonu, ki so z vedenjstvo ostalih zapadnih sil pred tednom dni dokončno zaborantili z Italijani opravljanje Trsta v korist Italije. V naših srcah in zavezništvi dobro občutimo, da so z zadnjim londonskim sporazumom resno prizadete koristi Jugoslavije, mirovna pogodba z Italijo pa je grobo kršena v našo škodo, o škodi demokratičnega slovenskega in italijanskega prebivalstva Trsta! Dobro vemo, da so angleški diplomi na račun italijanskih politov in zaradi jaune, še bolj pa zaradi skrite politike Vatikana izdali naše pravice na tibuo Italiji in italijanskih fašistov.

Ob teh najnovejših krivicah dvigamo tudi Novomeščani naš glas: Doojegi te! Niti pedi vec naprej! Roke proč od naše zemlje! Nismo pozabili žrtve širilene strašne vojne proti fašizmu, smo bili zvesti zavezniki v veliki vojni narodov proti fašizmu! Če ste nas ogoljujali pri kritično potegnjeni mejhi, pri reparacijah, na raznih konferencah in zdaj ponovno v meščarjenju z Italijo – potem tudi vedite, da vas delamo soodgovorne za rast fašizma na svetu! Če ste pozabili vi, kaj je fašizem – tega nismo pozabili mi, Jugoslovanii!

Ko nočoj praznimo Praznik zmage jugoslovanskih narodov, prosto prebivalci partizanskega Novega mesta vlado Federacije ljudske republike Jugoslavije, naj dvigne svoj glas in v imenu vseh Jugoslovjanov in vseh slobodljubnih delovnih ljudi sveta pred Organizacijo združenih narodov odločno protestira proti obnašajuju fašizmu v Italiji, proti krivicam, ki so nam bile prizadane z zadnjim londonskim sporazumom.

Budno spremjamamo dogodek okoli Trsta in odobrovamo vsak korak Zvezne vlade. Enotni in odločni smo pripravljeni braniti našo slobodo, kakor smo bili enotni in močni, da smo si jo sami priborili in nagnali iz naše zemelje vse fašiste in njihove podrepnike! Zato tudi s tega zborovanja klicemo ponowno vsemu svetu:

Smrt fašizmu! Slobodo demokratičnemu prebivalstvu Trsta!

Nič tujega nočemo – a svojega ne damo nikomur in za nobeno ceno!

Naj živi vladar Federacije ljudske republike Jugoslavije!

Naj živi Centralni komite Komunistične partije Jugoslavije in njegov generalni sekretar toparis TITO!

Naj živi neločljivo edinstvo in bratstvo narodov Jugoslavije!

Novo mesto, dne 15. maja 1945.

PREBIVALCI NOVEGA MESTA

Pozdrav rojakom, ki prihajajo iz zamejstva

V teh dneh prihajajo večje in manjše skupine rojakov iz Amerike in iz drugih držav na kratek obisk v svojo staro domovino. Tudi na Dolenjsko so že prišli prvi dragi gostje iz tujine, še več pa jih bo prišlo v prihodnjih tednih. Po dolgih letih trdga dela v tujini stopajo spet na domača tla. Niso je pozabili, čeprav jim nekoč v preteklosti ni mogla dati poštenega kosa kruha. Zato jih prisreno pozdravljamo v naši sredi in jim želimo dobrodošlico ter veliko zadovoljstva in užitkov v krogu svojih dragih na svobodni domači zemlji!

Podobor Slovenske izseljeniške matice v Novem mestu in Uredništvo Dolenjskega lista želite dragim gostom, da bi se v naših krajih počutili tako kakor doma. Resnica o našem delu, naporih, ciljih, uspehih in neuspehih je odprta knjiga vsakomur, ki ljudi resnico in napredek. Vse rojake obvešča Podobor Slovenske izseljeniške matice v Novem mestu, da jim je stalno na razpolago z vsemi pojasnili.

Prisreno pozdravljeni, dragi rojaki v svobodni socialistični domovini!

Z letne skupščine Obrtle zbornice v Novem mestu

Šušmarstvo in valenci - gavna predmeta razprave

V nedeljo 11. maja je bila v Novem mestu letna skupščina Obrtle zbornice in obremeni zdržavitev trebnjske z novomeško zbornico. Skupščine so se udeležili poleg velikega števila izvoljenih delegatov tudi predstavniki republike Zbornice, Glavne uprave za obrt in industrije ter Okrajnega ljudskega odbora Novo mesto.

Z delom Zbornice obrtniki v lanskem letu niso bili prav zadovoljni. Tudi iz poročila predsednika je bilo razvidno, da lanski sklepi v glavnem niso bili ureščeni. Pri obrtih razstavah privatnih obrtnikov niso sodelovali v zadostni meri, načrti vzgoje valencev ni bil izpolnjen, idejno-politična vzgoja obrtnikov je ostala le kot sklep na papirju.

Vzrok: Menda povsod in nikjer – vsaj tako je izgledalo na skupščini. Za ideološko-politično izobražbo ni bilo »primernega prostora«, pri razstavih privatnih obrtnikov niso hoteli sodelovali, borbni proti šušmarstvu niso bili uspešni. Vsekakor je bila to posledica nesodelovanja Obrtle zbornice v organi ljudske oblasti in s socialističnimi obrtnimi podjetji.

Slednji so videli v Zbornici le urad, kamor plačujejo članarino, nima pa od njega nobene koristi. In dejansko je bilo tako, da se je Obrtle zbornica bolj brigala za privatne kot socialistične obrtnike. Dobremu poslovanju Zbornice prav gotovo tudi ni bilo v prid pasivno zadruževanje državnih obrtnih podjetij napram Zbornici, ki je bila izvrzovala prav iz zgoraj navedenega.

Z okraju je velika rak-rana v obrtniku. V okraju je 477 obrtnih obratov, od tega 36 državnih, 13 zadržavnih, 3 družbenih organizacij in 245 privatnih. Po prizvodnji 55% zanesljivosti zavzemna socialistični sektor 55% vseh obrtnih mojstrov in pomočnikov v okraju je 1030.

Sušmarstvo je velika rak-rana v obrtniku. Prav pri zatiranju sušmarstva pa ni bilo zadosti sodelovanja med Zbornico, posamezni mojstri in ljudske oblasti. Se vedno je veliko primerov, da imajo sušmarje celo vajence. Član upravnega odbora Zbornice je na področju Šentjernejske okolice izkral kar 12 sušmarjev, ki imajo 9 vajencev. Privatni obrtniki le udrihajo na konferencah po sušmarstvu, pri odkrivanju in nekaj časa za poizkušanje.

Najbolj boleča stvar vseh obrtnikov je plačevanje valencev po novih predpisih. Na skupščini so s strelvkami dokazali, da dobijo vajence najmanj deset dinarjev več plače za produktivno uru kot pomočnik. Vajence, ki se uči tri leta, dela dejansko v delavnici le dve leti. Eno leto gre na račun obrtne skole, lesnega dopusta in predvojske vzgoje. Zastopnik republike zbornice je pojasnil, da se že pripravlja nova uredba, ki bo to vprasanje uređila. Nepravilen pa je bil pri vprasanju plačevanja valencev nastop obrtnika Šentjernejskega sektora, ki se se zbrali na nekem nepravilnem sestanku in poslali ljudski oblasti ultimativ, če se ta uredba ne razveljavlja, bodo obdržali vse valence. Ta ultimativ je podpisalo 33 privatnih obrtnikov.

Na skupščini so razpravljali tudi o starostenem in socialnem zavarovanju privatnih obrtnikov. O nedisciplini vajencev, pojavljanju pisanec med njimi itd. je bilo dokaj govorja na skupščini. Vprasanje obdavanja obrtnikov pa je menda tako pereče, da so se ga na skupščini kar izogibali. Zadovoljili so se s tem, da se izvola pri Zbornici davčna komisija, ki bo v pomoč finančnim organom pri pravilnem obdavanju obrtnikov. Izvolili so nov upravni in nadzorni odbor ter delegate za republiko zbornico. Med sklepi so sodelovanje pri vajenški razstavi ob koncu leta, strokovni tečaji in izdeli ter obiskovna tovarna, sodelovanje pri zatiranju sušmarstva, pomoč kritičnim obrtnim ter politično-vzgojno delo med obrtniki. Mnogo nesmiselnega razpravljanja je povzročil predlog, naj se osnuje v Trebnjem eksplizivu. Zedinili so se, da bo ustavnovljena le za nekaj časa za poizkušanje.

TRGOVSKO PODJETJE NA DEBELO IN DROBNO

ŽELEZNINA

NOVO MESTO, Šukljetova c. 1

Telefon št. 178

Nudi cenjenim odjemalcem:

razno železniško blago — gradbeni material: cement, opeko, trstiko, žičnike itd. — poljedelsko orodje in ostalo orodje za industrijo ter obrt — vse kovinske gospodinjske potrebščine — razstreliva

V trgovski poslovalnici Šukljetova c. 6 pa nudi

usnje in vse ostale čevljarske potrebščine

Oglejte si bogato zalogu — Prepričajte se o solidni postrežbi in najnižjih konkurenčnih cenah!

Priroda in gospodarstvo dolenjske pokrajine

povzročile premikanje zemeljske skorje — ponekod se je vzdignila, drugod ugreznila. Zato se je morje po zemeljski skorji prelivalo sem in tja ter so bili posamezni deli zemeljske skorje nekaj časa dno morja, nekaj časa dvignjeno kopno. Teh sprememb je bilo vse polno in kakor je naša domovina prav majhen košček te zemeljske skorje, tako so tudi njo prizadele take spremembe. Zanimivo je celo to, da je na našem ozemlju takih sprememb bilo posebno veliko.

Kadar pa se zemeljska skorja dviga

ali ugreza, nedvomno nastajajo v njeni

notranjosti in na površju razpoke,

premiki celih plasti in gora. V te razpoke

vdre iz notranjosti Zemlje žareče sno-

vi, pridro do na dan, tam pa se ohla-

dijo in strde. Tako so v zemeljski

pozrnasti bogati zemeljski zalkladi,

najrazličnejše rude. V notranjem ža-

rečem delu Zemlje je posebno kovin

veliko. Vendar moramo zapisati še nek

zanimivo in važen prirodni pojav. V

morja prihajajo po rekah, z vetrovi

itd. velike kolicine prav drobnih delcev

zemlje. Ti delci se usedajo na dno in v

dolgih dobah deset milijonov let so

so nastale prav delbe plasti, ne samo

zemlje ali blata, pravih kamenin. Po

naši domovini je polno apnenca. Ta je

nastajal v morju. Torej je površina

naših, celo najbolj goratih predelov

v davnini predstavljala dno Jadranške

morje.

Kakor so mogli ugotoviti, da so na

posamezni področjih plasti prav iz te-

te, tako stare dobre?

To je bilo trudopolna

pot znanstvenih raziskovanj.

Vendar na kratko: te plasti so nastajale

iz usebljivih

delcev zemeljske

skorje.

Kakor so mogli ugotoviti, da so na

posamezni področjih plasti prav iz te-

te, tako stare dobre?

To je bilo trudopolna

Kmečka delovna zadruga »BAZA 20« na poti krepkega razvoja

Kritika gospodarjenja v KDJZ »Baza 20« v Poljanah je bila vse do leta poslosta in dostikrat tudi upravljena. V dveh letih obstaja res ni pokazala zadovoljivih uspehov. 200 hektarov zemlje, ob katere je samo orne okrog 45 hektarov, ni dajalo niti del tega, kar bi lahko dalo. Zadržana živila je bila slaba, sadovnjaki zanemarjeni, polja slabob delana, temu primeren pa tudi dohodek zadržnikov. Ne bi pa mogli trditi, da med poljanskimi zadržnikami ni pridnih v delavljivih ljudi. Dovolj jih je, le gospodarska niso znali zgrabiti od prave strani.

Letos se je njihova zadruga spojila z zadržno ekonomijo v Dolenskih Toplicah, ali bolje, ekonomija se je priključila njim. Uvedba gospodarskega računa in priključitev topške ekonomije pomeni začetek velikega dviga gospodarstva v tej zadrugi. Delovni načrti, ki so ga sprejeli na letnem občnem zboru, je pomemben: »Zasluzek delovnega dne je predviden na 300 din. Stevilo goveje živine se zviša iz 27 na 63 glav, še letos zgradijo modern hlev za 50 glav goveje živine, do končajo svinjake, očistijo 80 ha pašnika, zdržijo raztresene kozolce za 48 oken v dva kozolca, očistijo sadno dreve in zgradijo sušilnico, začnejo z urejanjem prve sadne plantaze na opuščenih vinogradih, zasluzek zadržnikov se obračunava vsak mesec in se izplačuje do višine 60%.

Moti se, kdor misli, da ta načrt ne bo uresničen. Delovni polet, s kakršnim so se letos vrgli na delo poljanski zadržnik, je na mah zamasi ustal kritikom. Vsa dela izvršujejo v akordu. Spomladis so očistili 850 sadnih dreves, ki bodo v jeseni bogato poplačala trud. Sest in pol hektarja krompirja so posadili. »Najmanj 12 vagonov ga mora biti,« pravi predsednik Jože Pelko iz Dolenskih Toplic, ko razkazuje vzorno obdelano polje. Stiri in pol hektarja njuj so zasejali z ovsem, zraven pa deteljo, saj bo njihova glavna panoga živinoreja. Pšenica pa tu ne uspeva kaj prida, zato je vprašanje, koliko je bodo v bodoče še sejali. Raje več krompirja in povrtnin, tako so sklenili.

Na Občicah je živo kot na mrvljiju. Skupine delavcev čistijo pašnik, napravljajo taninski les, drva, preklice, hlode, trame in podobno. Eni vozijo les do ceste, drugi kamenje, apno in pesek ter opeko. Na desno ob cesti proti Črmošnjicam rastejo iz tal dve stavbi: letni leseni hlev z zidanim temeljem, ki bo pozneje služil za nastilj, in novi zidan hlev za 50 glav živine. Oboje pa pod pašnikom, kamor bo šla živila neposredno iz hleva.

Dela hitro napredujejo, saj delajo vsi v akordu. Leseni hlev bo te dni pod streho in takoj bo prišla v njega živila, kajti dobrih 20 ha pašnika je že očisteno. Nedaleč stran od hlevov bo stal kozolec s šestnajstimi okni. V

Odgovor na netočen dopis

Svet za socialno skrbstvo pri Okrajnem ljudskem odboru Novo mesto nam je posiljal odgovor na članek, ki je bil objavljen v »Borbli« 21. 4. 1952 pod naslovom: »Majka ne može da dobije svojo dijetę«. Članek je bil opremljen s sliko, ki predstavlja pri mizi sededeča sodnika in poleg stojecega moškega z dojenčkom v naročju. V članku trdi do pisnik, da so se glede tega otroka vodila dolgotrajna dopisovanja med OLO Novo mesto in odborom v Karlovcu. V članku piše tudi, da je okrajno sodišče v Novem mestu izdalo odločbo, da je treba otroka vrnila materi Ljubici Tomič iz Karlovca in da ta odločba ni bila vročena tožnici – otrokov materi, temveč referentu pri Svetu za socialno skrbstvo, ki zavira vrnитеv otroka materi.

Ta članek pa ni točen. Stvar je drugačna. Dopisovanje med odboroma v Novem mestu in Karlovcu glede otroka Emice, ki je sedaj star 8 let in je s privolitvijo svoje matere odšla k stricu Hranilovič Miljanu v Stopno pri Škočjanu, se je omejilo na nekaj stvari in kratkih dopisov. Samo po sebi pa je umetno, da je Svet za soc. skrbstvo v Novem mestu vodil edino skrb za blaginjo tega otroka. Tudi referent je misil samo na koristi otroka. Ni mu prišlo na misel, da bi iz katerihkoli vzrokov zavlačeval ali oviral vrnitev otroka materi.

Pred okrajnim sodiščem v Novem mestu je bila na tožbo materje Ljubice Tomič 23.

ta namen je treba samo združiti raztresene kozolce iz cele vasi. Tako združitev bodo napravili tudi v Poljanah, kjer bo stal kozolec z 32 okni. V Poljanah urejujejo tudi kolarsko delavnico. Blizu govejih hlevov, samotično cestu, imajo nove svinjake, ki bo do dne sprejeli prve prebivalce. Med stavbami bodo zgradili dva vodna rezervoarja. Ker teče v neposredni bližini majhen potok, bi ga kazalo v bodoče zaježiti nad vasjo in napeljati vodo po koritu do hlevov. Potok sicer v poletnih mesecih včasih presuši, vendar bi imeli za živino dobro tekočo vodno samem hlevu večji del leta.

Delovna sila, katere je v Poljanah na videz vedno primanjkovala, danes ni več problem. Isto število ljudi kot lani je obdelalo pravočasno vsa polja in vinograd poleg vseh drugih del.

Nagra ena kulturno-umetniška društva na področju bivšega trebanjskega kraja

Okraini odbor Ljudske prosvete v Trebnjem je zaključil nagradno tekmovanje kulturno-umetniških društev bivšega kraja Trebnje, izmed katerih si je s prizetvami in splošnim delom priboril prvo mesto Sindikalno kulturno-umetniško društvo »Slovenski Jurčič« v Trebnjem. Dobilo je radijski aparati. Zelo uspešno deluje dramatska sekcijska društva, na novo je ustanovljena dramatska sekcijska pionirjev, ki je že v prvo grado – 3 kolekcije odrških šmirk. Dobro je delala tudi godbenika sekcijska, žal pa so trebanjski pevci vse premalo aktivni. Lepo urejena je tudi trebanjska knjižnica, ki pa kljče po – bralcih.

V Mokronugu so dobili člani kult. umetniškega društva »Emil Adamčič« drugo nagrado – 3 kolekcije odrških šmirk. Dobro deluje njihova orkestralna skupina, pevska sekcijska in gledališčna društvenica. Moški pevski zbor je gostoval že na sosednjih odrških in pokazal lep uspeh.

KUD »Matija Gubeca v Vel. Gabru« je dobro za svoje delo zbirko knjig. Učitelji Jar-

Zasluzek prvih treh mesecov so že dobili izplačan in kdor je več napravil, je seveda več prejel. Kaj pa kredit in obratna sredstva? Nobenega kredita za investicije. Les, ki ga dobijo pri čiščenju pašnika, bo vrgel ves potreben denar za gradnjo in še lep zasluzek zraven. Novi traktor je že na potu v zadrugo; kupili so ga sami. Temu bodo sledili še drugi stroji. Ni dvoma, delovni načrti »BAZA 20« bo v celoti izpolnjen. Z izpolnitvijo letošnjega delovnega načrta pa bo ustvarjena močna gospodarska podlaga za nadaljnjo rast te zadruge, ki ima neverjetno velike možnosti razvoja. Dovolj je dobre zemlje, le pridnih rok in pravilnega gospodarstva je treba, kakršnega so v zadrugi upeljali letos, in za mirskoga se bo še našel tu dober kruh.

R.

novlje je uspel pritegniti mladino v igralsko skupino. Upirzill so »Rokovnjače«.

KUD v Tržiču je pokazalo najboljše uspehe pri izobraževalnem tečaju, ki se ga je udeleževalo nad 80 mladincov in mladink, ki so po dobro uspešem tečaju upirzili Večer na vasi. Dobili so zbirko knjig.

Na Mirni je lepo uspel gospodinjsko-kuharski tečaj, dobrin napreduje tudi dramatska sekcijska pionirjev, ki je že v prvo grado – 3 kolekcije odrških šmirk. Dobro je delala tudi godbenika sekcijska, žal pa so trebanjski pevci vse premalo aktivni. Lepo urejena je tudi trebanjska knjižnica, ki pa kljče po – bralcih.

V Mokronugu so dobili člani kult. umetniškega društva »Emil Adamčič« drugo nagrado – 3 kolekcije odrških šmirk. Dobro deluje njihova orkestralna skupina, pevska sekcijska in gledališčna društvenica. Moški pevski zbor je gostoval že na sosednjih odrških in pokazal lep uspeh.

KUD »Matija Gubeca v Vel. Gabru« je dobro za svoje delo zbirko knjig. Učitelji Jar-

Kotiček za gospodinje

Pjesnobo na peritu ali opravi odpravimo na ta način, da denemo v sobo, kjer se je pojavila plesen, nizko posodo s posušeno soljo (dobra je tudi živinska sol) in jo menjamo po dva do trikrat na teden.

Duh po oljnatih barv spravimo iz sobe, če jo pokadimo z zmleto kavo ali črnejivimi zagodami.

Omela najlepše očistimo v lagu, ki nam ostane od perita in ga potem dobro posušimo. Šteinice od omela se spet naravnajo, če jih držimo nekaj časa v sopari nad vrelo vodo.

Če se opečemo, nikakor ne smemo opečimo moči z vodo, ampak jo namažemo s čistim oljnim ali lanenim oljem, lahkemu s kakšnim drugim namiznim oljem. Olje ublaži bolečino in prepreči, da se na koži ne naredijo mehurji.

Če vrata »škrpljejo« namažemo tečaj s konico svinčnika.

Madeže od apna na teh izdrgnemo z samou ali senom, nato pa še s krpo namažemo v kisu.

Pobarvana tla ohranjujo svoj les, če jih po dvakrat ali trikrat na mesec izdrgnemo z napol suho kavno goščo in jih čez nekaj časa pomememo.

Najboljša radirka je stara goba za umivanje, ki zbirše tudi tisto, kar nismo mogli zbrisiši niti do radirko niti z nožem.

Madeže od potu na moških klubkih prečimemo, če denemo med usnjeni trak in klobuk pivnik ter ga večkrat zamenjamo.

Kotiček za gospodinje

»Te ni nič stram, da se že ves mesec potepaš, pa nič iz malhe ne izstrežeš!« Tačo so me napadli kar trije znanci, ko sem jo oni dan spet primahal v delovnemu dežurškemu sektru z 12 člani po 24 ur in da je v akciji gašenja požarov sodelovalo 25 članov, pa da ostala zgoraj našteva društva niso dosti zaostajala za semškim, potem so vsa zgoraj našteva društva zasluzila pohvalo in priznanje za discipliranost, hrabrost in nesčetno požravnost pri reševanju ljudskega premoženja. V akciji pri gašenju požarov je bilo zastopanih 13 držav, s 156 člani od 5 do 12 ur. Požar je kljub skrajni budnosti gasilcev uspel, da je v zgodnjih dnejih dosegel 2 kolekcij odrških šmirk. Angelica Zaletelj.

Ob podeljenih nagradah pa se moramo vpravati, čemu so utihni trebanjski pevci in kvartet v »ST. Lovrencu?« Pa Dobrnič – mar res hoče biti med zadnjimi s svojim svetilom pridrejet?

V tekmovanju je bilo uprizorjenih 32 iger, delo v 21 knjižnicah pa je zelo pozivel. Tekmovalni duh načal nadalje krepil delo kulturno-umetniških društev, pridobivala nove člane in društva v društvu in utrdi organizacijsko delo naših SKUD in KUD.

Angelica Zaletelj.

Novembra 1952, mati je bila v Karlovcu na mesec zdržana v odboru.

Načelnički župan je vse posredoval, da bo dovoljeno, da se župan posreduje med odrških šmirk. Dobili so predstavnikov, ki so imeli vrednost 300 dinarjev.

Načelnički župan je vse posredoval, da bo dovoljeno, da se župan posreduje med odrških šmirk. Dobili so predstavnikov, ki so imeli vrednost 300 dinarjev.

Načelnički župan je vse posredoval, da bo dovoljeno, da se župan posreduje med odrških šmirk. Dobili so predstavnikov, ki so imeli vrednost 300 dinarjev.

Načelnički župan je vse posredoval, da bo dovoljeno, da se župan posreduje med odrških šmirk. Dobili so predstavnikov, ki so imeli vrednost 300 dinarjev.

Načelnički župan je vse posredoval, da bo dovoljeno, da se župan posreduje med odrških šmirk. Dobili so predstavnikov, ki so imeli vrednost 300 dinarjev.

Načelnički župan je vse posredoval, da bo dovoljeno, da se župan posreduje med odrških šmirk. Dobili so predstavnikov, ki so imeli vrednost 300 dinarjev.

Načelnički župan je vse posredoval, da bo dovoljeno, da se župan posreduje med odrških šmirk. Dobili so predstavnikov, ki so imeli vrednost 300 dinarjev.

Načelnički župan je vse posredoval, da bo dovoljeno, da se župan posreduje med odrških šmirk. Dobili so predstavnikov, ki so imeli vrednost 300 dinarjev.

Načelnički župan je vse posredoval, da bo dovoljeno, da se župan posreduje med odrških šmirk. Dobili so predstavnikov, ki so imeli vrednost 300 dinarjev.

Načelnički župan je vse posredoval, da bo dovoljeno, da se župan posreduje med odrških šmirk. Dobili so predstavnikov, ki so imeli vrednost 300 dinarjev.

Načelnički župan je vse posredoval, da bo dovoljeno, da se župan posreduje med odrških šmirk. Dobili so predstavnikov, ki so imeli vrednost 300 dinarjev.

Načelnički župan je vse posredoval, da bo dovoljeno, da se župan posreduje med odrških šmirk. Dobili so predstavnikov, ki so imeli vrednost 300 dinarjev.

Načelnički župan je vse posredoval, da bo dovoljeno, da se župan posreduje med odrških šmirk. Dobili so predstavnikov, ki so imeli vrednost 300 dinarjev.

Načelnički župan je vse posredoval, da bo dovoljeno, da se župan posreduje med odrških šmirk. Dobili so predstavnikov, ki so imeli vrednost 300 dinarjev.

Načelnički župan je vse posredoval, da bo dovoljeno, da se župan posreduje med odrških šmirk. Dobili so predstavnikov, ki so imeli vrednost 300 dinarjev.

Načelnički župan je vse posredoval, da bo dovoljeno, da se župan posreduje med odrških šmirk. Dobili so predstavnikov, ki so imeli vrednost 300 dinarjev.

Načelnički župan je vse posredoval, da bo dovoljeno, da se župan posreduje med odrških šmirk. Dobili so predstavnikov, ki so imeli vrednost 300 dinarjev.

Načelnički župan je vse posredoval, da bo dovoljeno, da se župan posreduje med odrških šmirk. Dobili so predstavnikov, ki so imeli vrednost 300 dinarjev.

Načelnički župan je vse posredoval, da bo dovoljeno, da se župan posreduje med odrških šmirk. Dobili so predstavnikov, ki so imeli vrednost 300 dinarjev.

Načelnički župan je vse posredoval, da bo dovoljeno, da se župan posreduje med odrških šmirk. Dobili so predstavnikov, ki so imeli vrednost 300 dinarjev.

Načelnički župan je vse posredoval, da bo dovoljeno, da se župan posreduje med odrških šmirk. Dobili so predstavnikov, ki so imeli vrednost 300 dinarjev.

Načelnički župan je vse posredoval, da bo dovoljeno, da se župan posreduje med odrških šmirk. Dobili so predstavnikov, ki so imeli vrednost 300 dinarjev.

Načelnički župan je vse posredoval, da bo dovoljeno, da se župan posreduje med odrških šmirk

IZ NAŠIH KRAJEV

Vzorna lovška družina v Zagradcu

Zeleni bratovščina iz Zagradca lahko ponosno nosi zeleni klubec z zataknjeno smrskovo veljico na ramu pa puško, saj je najboljša lovška družina, ki jo veže pravo tovarstvo. Družina ima svojega lovškega čuvalja in točen presež nad vso divjadi, ki jo skrbno neguje in tuva. Da bi bilo lovšček še bolj čustvo, so si oskrbeli več družin fazanov, ki jih zelo čuvajo. Zagradski lovel so se družni prejele na gradec za uspešno pokončevanje roparja. Na skupnih pohodih so uničili dva volka, šest divjan prasičev, 1500 vranc, srak in soj. Opustili pa niso tudi lepih lovških običajev, katerih je bil deležen polkovnik Beniger, ki je ustrežno divjega prasiča. Prejele ga prejele lovški »batisti«, pri tudi z vinom so ga poštelo lovški, da je laže prenašalognjeni krst vse lovške družine.

Lovski družni v Zagradcu lahko čestimo za vse njene uspehe. Se naprej pa najčuva lepe lovške tradičije in goji divjadi, ki je ponos naših lepil dolenskih bojnišč.

NESREČA NA CESTI BI KMALU TERJALA ŽIVLJENJE

Na križišču v Zagradcu se je pred kratkim pripeljal huda nesreča. Iz smeri Zužemberka je pripeljal težek avtomobil, nalozen z živino, z nasprotno strani pa je pripeljal s kolesom naravnost v drveči avto Anica Grm z Braga. Ob trčenju se je kolo popolnoma zdrolilo, Grmova pa je dobla več poškodb; polomljeni je imela več reber. Fonesrencen so odpeljali v ljubljansko bojniščo.

NOVICE IZ SUHE KRAJINE

Na Selih pri Hinjah se je tov. Ajku pripeljal nesreča, ki bi lahko imela težje posledice. Nani se je pravrnih voz in mu zlomil roko. Tovarišu Ajku želim skorajno okrevarjati, saj je mož kremenit človek, vrl in vesok poštenjak. Mnogi parizanci ga imajo v lepem spominu.

Letos nevitne so zelo muhaste in nevarne, saj jih nadomestno spremila toba in nevarne strelce. V Zvirčah je pred časom udarila strela v neko hišo, kjer je popolnoma zdrolila okensko steklo. Zato je potrebno, da smo ob nevitih skrajno predvidi.

V Hinjah so izvolili nov občinski odbor, kateremu načeljuje prekajen borec in aktivist tov. Jože Roje iz Lopate. Pri njegovem delu mu želimo mnogo uspeha.

Občina Zužemberk ima izredno velik okoliš, saj se ji je pridružilo celo področje bivšega KLO Šela-Sumberk. Za predsednika občine je bil izvoljen tov. Franc Jarc. Tudi njemu želimo mnogo uspehov pri delu, saj ga čakajo težke in odgovorne naloge.

Mladinski aktiv iz Zagradca pri Zužemberku je zelo delaven. Pred kratkim je gostoval v Zužemberku s prav lepim in izbranim kulturnim programom, ki je zadevoljil vse gledalce.

Občina Zagradec je uvedla redne živinske sejme. Prvi sejem je bil 15. maja na starem sejmilju.

Ker sta Zužemberk in njegova okolica zelo okužena po koloradskem hrošču, je občina že izdala potrebne ukrepe za preglevanje krompirjevih nasadov. Tudi občina Zagradec, ki ima več primerov okužbe, je že podvezla vse potrebne ukrepe.

Pošta Zužemberk se je za Teden poštne skrbov pripravila. Celoten poštni lokal so prebelili, odčistili vse naprave ter okrasili notranje in zunanje prostore. Pri vsem tem je bila najbolj delavna tov. Štefanija Pečanijeva in ostali poštni uslužbeni.

Dolga doba brez dežja je precej škodovala polju, posebno krmni. Suša je zavrla tudi druga poljska dela, tako da nekateri kmetje še sedaj sade krompir in koruzo.

V izložbi KZ Zužemberk je odprta stalna razstava, ki prikazuje v besedi in slikni podelitev zločinske duhovščine in pomagavce v času NOB. Razstavljeni so slike s strahotami z Rabo in drugih taborišč, kjer je umrl nekdanji župan Ljubljana. Zraven pa prikazuje tudi uspehe naše velike graditve, ki so trn v peti proti ljudstvu duhovčini in drugim reakcijam. Ljudstvo si v gručah ogleduje razstavo.

DELAVNOST KMETIJSKE ZADRUGE V DOBRNIČU

Po volitvah novega upravnega odbora kmetijske zadruge v Dobrniču se je delo precej razgibalo. Upravni odbor ima vsak mesec redne seje, kjer obravnava tekoče naloge. Posebno prizadelen je gozdarski lesni odsek, ki ga vodi tov. Kaland. Letos je od kupil za 3 milijone dinarjev lesa, največ bukovega in smrekovega. Tudi za novo gozdrov imajo prizadelenih že 62.000 dinarjev. Pri pogozdovanju pa naj bi sedevalo množične organizacije, da bo učinek dela še večji.

Tovarinka kmetijske zadruge odkupuje zdravilna zelišča: cvet in listi šmarince, lapuh, češmin, regnat itd. Posebno pridin so pri nabiranju pionirji.

Vandalizem v Podzemlju

Kmetijska zadružna v Podzemlju je lanskog leta odkupila od podjetja »Pionir« večjo barako. To barako so postavili člani odbora Kmetijske zadruge na zemljišču ob Kolpi, kjer naj bi v poletnem času služila kopalcem, ki posebno ob nedeljah radi prihajajo v Podzemelj v Kolpi. Odkup barake in prestatitev iste na zemljišču ob Kolpi je bila združena z težkimi tisočki. Namen je bil slej ko prej plemenit: urediti v baraki gardeboke za kopalcem, namestiti v baraki bife, založen z Jeztinami in pijačo za razne sportne igre: odbojko, nogomet, zgrajeno betonsko plesišče, v bližini barake pa tudi zdiano stranišče itd. NI še minilo leto in niti vsa dela za ureditev kopalcija še niso bila zaključena, že se je prav pred kopalno sezono našla nekje družba skodljivcev ljudske imovine, ki je s svojim vandalizmom da duška onemogli jezzi nad vsem, kar je v zvezi z Kmetijsko zadružno. Ureditev kopalcija ob Kolpi je bil seveda uspeh zadružnosti v Podzemelu, to pa ni bilo več neznanima zlikovcem, ki so barako skoraj popolnoma demolirili in izropali. Okna so pobita, šipe raznešene, vrata vlonjena, okovje odneseno, straniše porušeno, opeka odpeljana, vrata odnesena, okenski okvirji sneti itd. Zdaj, ko bi kopalcem moral služiti svojemu namenu, je vandalizem sovršenik ljudske imovine storil svoje: baraka sicer še stoji kot žalosten opomin nekulturnega početja ljudi, ki jim je vsak najmanjši

Umri je dopisnik Dolenjskega lista v Kočevju, tov. Ivan Gresak.

Ivan Gresak je gospodarskega računskega sektorja v rudniku rjavega premoga.

Ohranili ga bomo v lepem spominu.

Uredništvo in uprava Dolenjskega lista

Uredna uradniški odbor – Odkrovorja ureduje Tone Gošnik – Naslovna ureduvanje in uprave. Novo mesto Ljubljanska cesta 25, telefon štev. 37 – Poštni predel 33 – Tekstilni radun pri Komunalni banki v Novem mestu štev. 616-1903221 – Petrtičevna naročnina 100 din – Posteljna 200 din celoletna – 100 din – Narodna nina se plačuje vnaprej – Tiskarska tiskarna Ljubljana.

DOLENJSKI LIST

MIRNA PEČ

Prostovoljno gasilsko društvo slavi letos 50-letnico svojega obstoja. V počastitev te obljetnice pripravljajo za nedeljo 1. junija veliko celodnevno proslavo. Dopolne bo v Mirni peti veliko gasilsko zborovanje, po-poldne ob dveh sektorih gasilska vaja in nastop. Po vajo pa ljudska veselica.

NOVO MESTO

Po dosedanjih poročilih, od katerih so nekatera prispevala na Mestni ljudski odbor z dokašnjim zamudo, se je že prostovoljnega dela v Tednu Čistoče v Novem mestu udeležilo 507 ljudi. Opravili so 1719 prostovoljnih delovnih ur v vrednosti 43.368 din. Zaradi prepoznavne davoro poročila ni bilo v prvi objavi zajeto delo brigad III. terena. V celoti se je tega dela udeležilo iz III. terena 119 ljudi, ki so opravili 343 prostovoljnih delovnih ur v vrednosti 4145 din. Po vrednosti opravljenega dela pa se vedno prednjači brigada Ragovo. V 401 urah je 66 članov te brigade opravilo dela v vrednosti 22.150 dinarjev.

Na predvečer rojstnega dneva maršala Tita v soboto 24. maja bo v dvorani gostovanje KUD »Dolomiti« iz Ljubljane. Ki nam bo privedel pevski koncert in spevigrad.

V izložbenih oknih naše kméti, zadruge je zelo lepo urejena razstava slik iz zadnje vojne, seznam vseh tistih, ki so padli kot talci in boriči.

Iz Dolenjskih Toplic

Zvezra borcev v Dol. Toplicah je na svojem zadnjem obnoveni zboru izvolila nov odbor, ki bo, kot kaže, bolj delaven, kot je bil dosedanj. To je že dokazal, ko je predstavljen.

Tako je po osvoboditvi so člani društva priceli zbirati prispevke, da so si vsaj za prvo silo nabavili potrebitno gasilsko opremo. Sklenili so, da bodo zgradili nov večji gasilski dom, v katerem bo tudi prostor za pridrivate. Pri tem jim je pomagala tudi ljudska oblast, ki jih je podarila motorno brizgalno in 200 m cevi, kar je vredno 600.000 dinarjev.

Zjutraj ob 8. uri je bila budnica, populardne ob 15. uri pa je gasilska četa na kraju, kjer je stal prejšnji gasilski dom, prispevala zastopnika okraja, kateremu je predsednik podal report. Povorka je krenila na slavnostni prostor, kjer je predsednik Jože Goršek pozdravil goste ter se spomnil padlim borcev in ustreljenih članov društva, katerih spomen so počastili z enominutnim molkom.

Tako je po osvoboditvi so člani društva priceli zbirati prispevke, da so si vsaj za prvo silo nabavili potrebitno gasilsko opremo. Sklenili so, da bodo zgradili nov večji gasilski dom, v katerem bo tudi prostor za pridrivate. Pri tem jim je pomagala tudi ljudska oblast, ki jih je podarila motorno brizgalno in 200 m cevi, kar je vredno 600.000 dinarjev.

Zjutraj ob 8. uri je bila budnica, populardne ob 15. uri pa je gasilska četa na kraju, kjer je stal prejšnji gasilski dom, prispevala zastopnika okraja, kateremu je predsednik podal report. Povorka je krenila na slavnostni prostor, kjer je predsednik Jože Goršek pozdravil goste ter se spomnil padlim borcev in ustreljenih članov društva, katerih spomen so počastili z enominutnim molkom.

Tako je po osvoboditvi so člani društva priceli zbirati prispevke, da so si vsaj za prvo silo nabavili potrebitno gasilsko opremo. Sklenili so, da bodo zgradili nov večji gasilski dom, v katerem bo tudi prostor za pridrivate. Pri tem jim je pomagala tudi ljudska oblast, ki jih je podarila motorno brizgalno in 200 m cevi, kar je vredno 600.000 dinarjev.

Zjutraj ob 8. uri je bila budnica, populardne ob 15. uri pa je gasilska četa na kraju, kjer je stal prejšnji gasilski dom, prispevala zastopnika okraja, kateremu je predsednik podal report. Povorka je krenila na slavnostni prostor, kjer je predsednik Jože Goršek pozdravil goste ter se spomnil padlim borcev in ustreljenih članov društva, katerih spomen so počastili z enominutnim molkom.

Tako je po osvoboditvi so člani društva priceli zbirati prispevke, da so si vsaj za prvo silo nabavili potrebitno gasilsko opremo. Sklenili so, da bodo zgradili nov večji gasilski dom, v katerem bo tudi prostor za pridrivate. Pri tem jim je pomagala tudi ljudska oblast, ki jih je podarila motorno brizgalno in 200 m cevi, kar je vredno 600.000 dinarjev.

Zjutraj ob 8. uri je bila budnica, populardne ob 15. uri pa je gasilska četa na kraju, kjer je stal prejšnji gasilski dom, prispevala zastopnika okraja, kateremu je predsednik podal report. Povorka je krenila na slavnostni prostor, kjer je predsednik Jože Goršek pozdravil goste ter se spomnil padlim borcev in ustreljenih članov društva, katerih spomen so počastili z enominutnim molkom.

Tako je po osvoboditvi so člani društva priceli zbirati prispevke, da so si vsaj za prvo silo nabavili potrebitno gasilsko opremo. Sklenili so, da bodo zgradili nov večji gasilski dom, v katerem bo tudi prostor za pridrivate. Pri tem jim je pomagala tudi ljudska oblast, ki jih je podarila motorno brizgalno in 200 m cevi, kar je vredno 600.000 dinarjev.

Zjutraj ob 8. uri je bila budnica, populardne ob 15. uri pa je gasilska četa na kraju, kjer je stal prejšnji gasilski dom, prispevala zastopnika okraja, kateremu je predsednik podal report. Povorka je krenila na slavnostni prostor, kjer je predsednik Jože Goršek pozdravil goste ter se spomnil padlim borcev in ustreljenih članov društva, katerih spomen so počastili z enominutnim molkom.

Tako je po osvoboditvi so člani društva priceli zbirati prispevke, da so si vsaj za prvo silo nabavili potrebitno gasilsko opremo. Sklenili so, da bodo zgradili nov večji gasilski dom, v katerem bo tudi prostor za pridrivate. Pri tem jim je pomagala tudi ljudska oblast, ki jih je podarila motorno brizgalno in 200 m cevi, kar je vredno 600.000 dinarjev.

Zjutraj ob 8. uri je bila budnica, populardne ob 15. uri pa je gasilska četa na kraju, kjer je stal prejšnji gasilski dom, prispevala zastopnika okraja, kateremu je predsednik podal report. Povorka je krenila na slavnostni prostor, kjer je predsednik Jože Goršek pozdravil goste ter se spomnil padlim borcev in ustreljenih članov društva, katerih spomen so počastili z enominutnim molkom.

Tako je po osvoboditvi so člani društva priceli zbirati prispevke, da so si vsaj za prvo silo nabavili potrebitno gasilsko opremo. Sklenili so, da bodo zgradili nov večji gasilski dom, v katerem bo tudi prostor za pridrivate. Pri tem jim je pomagala tudi ljudska oblast, ki jih je podarila motorno brizgalno in 200 m cevi, kar je vredno 600.000 dinarjev.

Zjutraj ob 8. uri je bila budnica, populardne ob 15. uri pa je gasilska četa na kraju, kjer je stal prejšnji gasilski dom, prispevala zastopnika okraja, kateremu je predsednik podal report. Povorka je krenila na slavnostni prostor, kjer je predsednik Jože Goršek pozdravil goste ter se spomnil padlim borcev in ustreljenih članov društva, katerih spomen so počastili z enominutnim molkom.

Tako je po osvoboditvi so člani društva priceli zbirati prispevke, da so si vsaj za prvo silo nabavili potrebitno gasilsko opremo. Sklenili so, da bodo zgradili nov večji gasilski dom, v katerem bo tudi prostor za pridrivate. Pri tem jim je pomagala tudi ljudska oblast, ki jih je podarila motorno brizgalno in 200 m cevi, kar je vredno 600.000 dinarjev.

Zjutraj ob 8. uri je bila budnica, populardne ob 15. uri pa je gasilska četa na kraju, kjer je stal prejšnji gasilski dom, prispevala zastopnika okraja, kateremu je predsednik podal report. Povorka je krenila na slavnostni prostor, kjer je predsednik Jože Goršek pozdravil goste ter se spomnil padlim borcev in ustreljenih članov društva, katerih spomen so počastili z enominutnim molkom.

Tako je po osvoboditvi so člani društva priceli zbirati prispevke, da so si vsaj za prvo silo nabavili potrebitno gasilsko opremo. Sklenili so, da bodo zgradili nov večji gasilski dom, v katerem bo tudi prostor za pridrivate. Pri tem jim je pomagala tudi ljudska oblast, ki jih je podarila motorno brizgalno in 200 m cevi, kar je vredno 600.000 dinarjev.

Zjutraj ob 8. uri je bila budnica, populardne ob 15. uri pa je gasilska četa na kraju, kjer je stal prejšnji gasilski dom, prispevala zastopnika okraja, kateremu je predsednik podal report. Povorka je krenila na slavnostni prostor, kjer je predsednik Jože Goršek pozdravil goste ter se spomnil padlim borcev in ustreljenih članov društva, katerih spomen so počastili z enominutnim molkom.

Tako je po osvoboditvi so člani društva priceli zbirati prispevke, da so si vsaj za prvo silo nab

